

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Η ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΤΟΥ Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗ

Ενότητα 9: Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπια I

Κατερίνα Κωστίου
Τμήμα Φιλολογίας

Ενότητα 9

Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπεια Ι

Φωτογραφία του αμερικανού φωτογράφου Duane Michals, εμπνευσμένη από το έργο του Καβάφη

Πηγή: <http://www.amazon.com/Adventures-Constantine-Cavafy-Duane-Michals/dp/1931885540>

Σκοπός της ενότητας 9

Η ένατη ενότητα εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους συγκροτούνται και λειτουργούν τα αφηγηματικά ή δραματικά ερωτικά προσώπια του Καβάφη.

Περιεχόμενα της ενότητας 9

«Τα επικίνδυνα»

«Ομνύει»

«Μέσα στα καπηλεία»

Επιλογή βιβλιογραφίας

Περιγραφή της ενότητας 9

Η ένατη ενότητα εξετάζει, μέσα από την εκ του σύνεγγυς ανάγνωση συγκεκριμένων ποιημάτων, τους τρόπους με τους οποίους συγκροτούνται και λειτουργούν τα αφηγηματικά ή δραματικά ερωτικά προσωπεία του Καβάφη. Τα προσωπεία αυτά σχετίζονται άμεσα με το μείζον καβαφικό θέμα της σχέσης ατόμου και κοινωνίας, της οποίας βασική έκφανση είναι η ερωτική ιδιοπροσωπία και συμπεριφορά, καθώς και με το θέμα της ιδιοτέλειας.

Τα επικίνδυνα

Είπε ο Μυρτίας (Σύρος σπουδαστής
στην Αλεξάνδρεια · επί βασιλείας
αυγούστου Κώνσταντος και αυγούστου Κωνσταντίου ·
εν μέρει εθνικός, κ' εν μέρει χριστιανίζων) ·
«Δυναμωμένος με θεωρία και μελέτη, 5
εγώ τα πάθη μου δεν θα φοβούμαι σα δειλός.
Το σώμα μου στες ηδονές θα δώσω,
στες απολαύσεις τες ονειρεμένες,
στες τολμηρότερες ερωτικές επιθυμίες,
στες λάγνες του αίματός μου ορμές, χωρίς 10
κανέναν φόβο, γιατί όταν θέλω —
και θάχω θέλησι, δυναμωμένος
ως θάμαι με θεωρία και μελέτη —
στες κρίσιμες στιγμές θα ξαναβρίσκω
το πνεύμα μου, σαν πριν, ασκητικό.» 15

δ. 1911

Ομνύει

Ομνύει κάθε τόσο ν' αρχίσει πιο καλή ζωή.

Αλλ' όταν έλθ' η νύχτα με τες δικές της συμβουλές,

με τους συμβιβασμούς της, και με τες υποσχέσεις της·

αλλ' όταν έλθ' η νύχτα με την δική της δύναμι 8

του σώματος που θέλει και ζητεί, στην ίδια

μοιραία χαρά, χαμένος, ξαναπηαίνει.

γ. 1905 «Λαγνεία», δ. 1915

Μέσα στα καπηλειά—

Μέσα στα καπηλειά και τα χαμαιτυπεία
της Βηρυτού κυλιέμαι. Δεν ήθελα να μένω
στην Αλεξάνδρεια εγώ. Μ' άφισεν ο Ταμίδης·
κ' επήγε με του Επάρχου τον υιό για ν' αποκτήσει
μια έπαυλι στον Νείλο, ένα μέγαρον στην πόλιν.
Δεν έκανε να μένω στην Αλεξάνδρεια εγώ.—

5

Μέσα στα καπηλειά και τα χαμαιτυπεία
της Βηρυτού κυλιέμαι. Μεσ σ' ευτελή κραιπάλη
διάγω ποταπώς. Το μόνο που με σώζει
σαν εμορφιά διαρκής, σαν άρωμα που επάνω
στην σάρκα μου έχει μείνει, είναι που είχα δυο χρόνια
δικό μου τον Ταμίδα, τον πιο εξαίσιον νέο,
δικό μου όχι για σπίτι ή για έπαυλι στον Νείλο.

10

δημ. 1926

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

BELLINGERI GIAMPIERO, «Για ίσες/ισότιμες σχέσεις;», στο *Η ποίηση του κράματος (Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη)*, Ηράκλειο, Παν/κές εκδόσεις Κρήτης, 2000, 273-289.

GUTZWILLER KATHRYN, «Visual Aesthetics in Meleager and Cavafy», *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 67-87.

Capri-Karka Carmen, *Love and the Symbolic Journey in the Poetry of Cavafy, Eliot and Seferis: An Interpretation with Detailed poem-by-poem Analysis*, New York, Pella, 1982.

CAIRES VALERIE A., «Originality and eroticism: Constantine Cavafy and the Alexandrian Epigram», *Byzantine and Modern Greek Studies* 6 (1980), 131-155.

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Σχόλια στα ερωτικά ποιήματα του Καβάφη», *Φιλολόγος* 155 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2014), 31-40.

ΔΗΜΑΡΑΣ Κ. Θ., «Μερικές πηγές της καβαφικής τέχνης», *Σύμμικτα*, Γ', *Περί Καβάφη*. Φιλολογική επιμέλεια Γ. Π. Σαββίδης, Αθήνα, Γνώση, 1992 (1932).

JUSDANIS GREGORY, "The Modes of Reading; Or Why Interpret? A Search for the Meaning of Imenos", *Journal of the Hellenic Diaspora*, vol. X, 1 & 2 (Spring-Summer 1983), 137-148.

_____, *The Poetics of Cavafy: Textuality, Eroticism, History*, Princeton University Press, 1987.

ΚΩΣΤΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Ο Μυρτίας, ο Αιμιλιανός και ο στοχαστικός σχολιαστής», *Κουδυλοφόρος* 4 (2005), 109-128.

MACKRIDGE PETER, «Έρωσ, τέχνη και αγορά στην ποίηση του Καβάφη», *Μολυβδοκουδυλοπελεκητής* 6 (1998-1999), 57-74.

MENDELSON DANIEL, "Cavafy and the Erotics of the Lost", *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 5-17.

ΠΙΕΡΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ, «Έρωσ και εξουσία: όψεις της ποιητικής του Καβάφη», *Μολυβδοκουδυλοπελεκητής* 6 (1998-1999), 17-57.

_____, «Έρωσ και εξουσία: όψεις της ποιητικής του Καβάφη», *Ο Πολίτης*, 74 (Μάρτιος 2000), 56-61.

_____, «Έρωσ και εξουσία: Καβάφης-Ελύτης», *Νέα Εστία*, 1812 (Ιούνιος 2000), 197-211.

ROSENMEYER PATRICIA, "Locating Love: Erotic Space in Cavafy and the Hellenic Tradition", *Classical and Modern Literature*, 23/2 (2003), 111-127.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ-ΣΟΛΩΜΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Η κλειστή κάμαρη στην ερωτική ποίηση του Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος (Μοντερνισμός και διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη)*, Ηράκλειο, Παν/κές εκδόσεις Κρήτης, 2000, 213-225.

HAAS DIANA, «Νόμος και έγκλημα στην ερωτική ποίηση του Καβάφη», *Μολυβδοκουδυλο-πελεκητής* 7 (2000), 146-56.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Κατερίνα Κωστίου, Τίτλος μαθήματος: «Η ποίηση και η ποιητική του Κ. Π. Καβάφη. Ενότητα 9: Αφηγηματικά ή/και δραματικά ερωτικά προσώπεια Ι».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1871/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

